

Трудове законодавство під час воєнного стану: що змінилося – інтерв'ю голови Державної служби України з питань праці Ігора Дегнера

На початку березня 2022 року був схвалений закон “Про особливості трудових відносин у період воєнного стану”. Як зауважують у Держпраці, з ним до сьогодні чітко не ознайомлені працівники, і навіть деякі роботодавці. Що змінилось із нашою роботою, розповів [УНН](#) голова Державної служби України з питань праці Ігор Дегнера.

Після початку воєнного стану був запроваджений мораторій на здійснення перевірок на підприємствах. «Це рішення мало дати бізнесу в тій чи іншій мірі адаптуватися до безпекових і законодавчих змін, хоча ми розуміємо, що на 100% адаптуватися неможливо», – каже голова Держпраці Ігор Дегнера.

Проте, з червня 2023-го, з огляду на велику кількість скарг і зростаючий травматизм на робочих місцях, Мінекономіки ухвалило відповідний наказ, який повернув ці перевірки. На зараз інспектори Держпраці перевіряють підприємства лише в тих випадках, якщо працівник сам поскаржився на порушення своїх прав, за дорученням прем'єр-міністра України або коли на підприємстві стався нещасний випадок.

У разі виявлення порушень, інспектор з Держпраці не штрафує підприємство відразу, а складає припис підприємству про наявність порушення і дає час на його усунення. «Якщо ж підприємство умисно не хоче нічого виправляти, тоді держава має реагувати, у тому числі через санкційні заходи стимулювати роботодавців усувати порушення прав найманих працівників», – зауважує Ігор Дегнера.

Питання дистанційної роботи теж були врегульовані законодавством. Права і обов'язки у працівника майже такі ж, як до воєнного стану, окрім того, що вдома працівник сам має організувати свою роботу. Через запровадження спрощеного режиму регулювання трудових відносин Мінекономіки та Держпраці затвердили типову форму договору між роботодавцем і працівником, де прописано, яким чином потрібно організувати роботу дистанційно, коли працівник повинен бути доступним для комунікації з роботодавцем, і як роботодавець повинен ставити завдання працівнику.

Зміни в законодавстві стосувалися і відпусток. Наприклад, на час воєнного стану роботодавець може відмовити у наданні відпустки працівнику. Якщо людина перебуває за кордоном, то для неї з'явилася можливість отримувати відпустку до 90 днів без збереження заробітної плати.

